

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJ REVIZIJE ZA GODIŠNJE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA OPŠTINU MALIŠEVO ZA 2023. GODINU

Jun, 2024

Revizorsko mišljenje

Osnova za kvalifikovano mišljenje

- A1 Prezentacija računa potraživanja u godišnjim finansijskim izveštajima nije bila potpuna i tačna. Oni su potcenjeni za 862,528 evra.
- B1 Nekapitalna imovina kupljena tokom godine u iznosu od 240,605€ nije registrovana u sistemu e-imovine i nije prikazana u GFI.
- B2 Neadekvatna klasifikacija troškova u iznosu od 170,050€.

Osnova za zaključak

- A2 Pokretanje postupaka javne nabavke bez dovoljnih sredstava.
- A3 Slabosti u upravljanju projektima preko elektronske platforme e-nabavke.
- A4 Kašnjenje u zatvaranju avansa/avansa za službena putovanja u iznosu od 5,503€.
- A5 Namena sredstava i nalozi za kupovinu u suprotnosti sa finansijskim pravilima.
- B3 Plaćanje projekata iz budžeta drugih projekata.
- B4 Kašnjenja u plaćanju faktura.
- B5 Nedostatak izvršnog projekta kao deo tehničke specifikacije.

2 Nalazi i preporuke

Tokom revizije primetili smo oblasti gde je potrebno poboljšanje finansijskog upravljanja i unutrašnje kontrole. Proces izveštavanja u opštini je praćen sa nedostacima, što je uočeno i tokom pripreme godišnjih finansijskih izveštaja (GFI). Nakon našeg zahteva, neka pitanja pokrenuta u GFI su ispravljena i dostavljena MF. Međutim, tokom procesa revizije identifikovali smo nedostatke u upravljanju imovinom, računima potraživanja, izvršenju i klasifikaciji troškova, upravljanju kapitalnim projektima kao i u postupcima javnih nabavki, koji su predstavljeni u nastavku u vidu nalaza i preporuka. Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da izvrše neophodnu korekciju finansijskih informacija predstavljenih u finansijskim izveštajima, uključujući obelodanjivanja u obliku napomena sa objašnjenjima, i da poboljšaju interne kontrole u vezi sa finansijskim izveštavanjem i usaglašenošću sa ovlašćenjima u vezi sa upravljanjem sredstvima javnog sektora. Mi ćemo pratiti (pregledati) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Na osnovu podataka Trezora, ukupan iznos isplata izvršenih na osnovu sudskih/izvršnih odluka je 763,976€, od čega 469,385€ iz kategorije plata i dnevnica, zatim 82,791€ iz robe i usluga, 99,694€ iz kategorije za kapitalne investicije, kao i iz kategorije subvencija i transfera u iznosu od 112,106€.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa 13 preporuka, od kojih je sedam (7) novih preporuka, šest (6) ponovljenih.

2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Pitanje A1 - Potcenjivanje računa potraživanja

Nalaz Uredba MF - br. 01/2017 za godišnje finansijsko izveštavanje budžetskih organizacija, odnosno članom 16. određuje da su: Budžetske organizacije koje prikupljaju prihode dužne da vode evidenciju o naplaćenim prihodima i fakturisanim i nenaplaćenim iznosima. Potraživanja se iskazuju u godišnjem finansijskom izveštaju u odgovarajućoj tabeli prema vrsti potraživanja.

Opština je izvršila nepotpuno i netačno izveštavanje računa potraživanja u GFI, potcenjujući račune potraživanja za 862,528€. Do potcenjivanja je došlo usled neizdavanja beleški od Protixa-a za fakturisane i nenaplaćene iznose za porez na imovinu zemljišta i parcela za period 2019-2023.

Ovo se desilo kao rezultat ne funkcionisanja unutrašnjih kontrola u izveštavanju L/A.

Uticaj Nepotpuna i tačna prezentacija L/A odražava nepotpune i tačne informacije za menadžment i čitaoce GFI.

Preporuka A1 Gradonačelnik treba da ojača kontrole i poboljša procese evidentiranja i finansijskog izveštavanja kako bi osigurao da su L/A u GFI potpuni i tačni.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

Pitanje B1 - Potcenjenost ne-kapitalne imovine

Nalaz Uredba br. 01/2017 za godišnje finansijsko izveštavanje organizacija, Budžet član 6 određuje da: „Budžetske organizacije vode tačne, potpune, ažurirane računovodstvene evidencije i u skladu sa zakonima na snazi, za sve finansijske informacije i druge nefinansijske informacije.

S tim u vezi, otkrili smo da:

Nekapitalna imovina ispod 1000€, kupljena tokom 2023 godine u iznosu od 240,605€, nije registrovana u sistemu e-imovina ili u bilo kom drugom alternativnom obliku i nije prikazana u GFI. Vrednost ne- kapitalne imovine prikazana u GFI je preneti iz vrednosti imovine koja je prijavljena iz prethodne godine, koja je bila 208,782€.

Ovo se desilo zbog nedostatka dovoljnih unutrašnjih kontrola za upravljanje nefinansijskom imovinom.

Uticaj Nepotpuna i tačna registracija vrednosti nekapitalne imovine uticala je na potcenjivanje i prikazivanje nepotpunih i netačnih informacija za korisnike godišnjih finansijskih izveštaja.

Preporuka B1 Gradonačelnik mora osigurati da sva nefinansijska imovina opštine bude potpuna i tačna u relevantnim registrima nefinansijske imovine i GFI.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

Pitanje B2 - Neadekvatna klasifikacija troškova

Nalaz Finansijsko pravilo br. 01/2013/MF "O trošenju javnog novca", član 18 tačka 3 precizira da troškovi moraju imati odgovarajuće šifre, definisane Administrativnim uputstvom za računovodstveni plan. Shodno tome, član 11 AU 19/2009 o planu računovodstva zahteva od NKR i ZKF da obezbede da su sve transakcije registrovane u SIMFK u skladu sa strukturom plana računovodstva i klasifikacijama definisanim ovim AU.

Opština je isplatila i registrovala troškove u iznosu od 170,050€ u neadekvatnim kategorijama:

- Iz kategorije kapitalnih investicija isplaćene su plate i dnevnice u iznosu od 65,000€ (sudske odluke);
- Iz kategorije subvencija i transfera isplaćene su plate i dnevnice u iznosu od 40,050€ (sudske odluke); I
- Iz kategorije roba i usluga plaćena je medicinska oprema u iznosu od 65,000€ (imovina preko 1,000€), koja po prirodi spada u kapitalna ulaganja.

Isplate jubilarnih zarada i slično nastale su po osnovu kolektivnog ugovora, čiji rashodi nisu planirani budžetom.

Uticaj

Planiranje i realizacija rashoda iz neadekvatnih ekonomskih kategorija utiče na precenjivanje/potcenjivanje relevantnih kategorija rashoda i imovine. Kao rezultat toga, utiče na nepravedno prikazivanje troškova u GFI.

Preporuka B2

Gradonačelnik mora da obezbedi da se planiranje troškova budžeta vrši prema odgovarajućim kategorijama i da se uplate registruju u relevantnim ekonomskim kodovima u skladu sa računovodstvenim planom odobrenim od Trezora.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

2.2 Pitanja koja utiču na zaključenje usklađenosti

Pitanje A2 - Pokretanje procedura nabavke bez dovoljnih sredstava

Nalaz

Zakon br. 03/L-221 o izmenama i dopunama Zakona br. 03/l-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima, član 36. stav 1. određuje da „Pre pokretanja procesa nabavke koji ima za cilj da dovede do podizanja obaveze u fiskalnoj godini, Budžetska organizacija evidentira sva dodeljena sredstava u Informacionom sistemu za upravljanje finansijama na Kosovu u skladu sa Finansijskim pravilom br. 01/2013.

Tokom testiranja primetili smo da je u pet (5) slučajeva opština stupila u ugovorne obaveze bez dovoljno sredstava. Sledeći slučajevi:

- Projekat „Izgradnja trga zajedno sa podvožnjacima i podzemnim parkingom u gradu Mališevo“ ugovoren je 12.01.2023. godine u iznosu od 8,277,887€, dok su budžetska sredstva u Programu javnih investicija (PJI) za tri godine bila 1,950,000€ (za 2023. godinu u vrednosti od 750,000€, za 2024. godinu u vrednosti od 600,000€ i za 2025. godinu u vrednosti od 600,000€). Pored toga, primetili smo da ni pre pokretanja procesa nabavke nije izvršena obaveza sredstava za tekuću godinu;
- Projekat „Regulacija glavnog kanalizacionog kolektora, prva faza Bubel – Lubižde“ ugovoren je 29.12.2022 u iznosu od 1,369,527€, dok su budžetirana sredstva u PIP-u za tri godine bila 1,775,005€ (za 2023. godinu u iznos od 150,000 €, za 2024. godinu u iznosu od 925,005€ i za 2025. godinu u iznosu od 700,000€). Pored toga, primetili smo da ni pre pokretanja procesa nabavke nije izvršena namena sredstava za tekuću godinu;
- Projekat „Izgradnja puteva, kanalizacije, atmosfere i osvetljenja u gradu Mališevo“ ugovoren je 31.07.2023.godine u iznosu od 1,099,942€, dok su sredstva predviđena u PIP-u za tri godine bila 590,000€ (za 2023. u vrednosti od 70,000 evra, za 2024. godinu u vrednosti od 200,000 evra i za 2025. godinu u vrednosti od 320,000 evra). Pored toga, primetili smo da ni pre pokretanja procesa nabavke nije izvršena namena sredstava za tekuću godinu;
- Projekat „Uređenje parka u selu Miruša – prva faza“ ugovoren je 03.10.2023.godine u iznosu od 298,125€, dok su sredstva predviđena u PIP-u za tri godine bila 448,521€ (za 2023. godinu sa vrednost nula evra, za 2024. godinu u iznosu od 198,521 evra i za 2025. godinu u iznosu od 250,000 evra). Pored toga, primetili smo da ni pre pokretanja procesa nabavke nije izvršena namena sredstava za tekuću godinu; I

- „Asfaltiranje puta Nišor-Gerdal-Kervasari “ je ugovoren 31.10.2023.godine u iznosu od 270,894€, dok su budžetirana sredstva u PIP-u za tri godine bila 670,000€ (za 2023. godinu u vrednosti od 500,000€, za 2024. godinu u iznosu od 50,000 € i za 2025. godinu u iznosu od 120,000€). Pored toga, primetili smo da ni pre pokretanja procesa nabavke nije izvršena namena sredstva ta tekuću godinu.

Ova pojava je nastala kao rezultat nedostatka kontrola u slučaju pokretanja postupaka nabavke bez angažovanja sredstava.

Uticaj Ulazak u obaveze bez obezbeđenja potrebnih sredstava utiče na povećanje neizmirenih obaveza, odnosno budžetske implikacije za tekuću godinu, kao i na opterećenje budžeta za narednu godinu.

Preporuka A2 Gradonačelnik mora pojačati kontrole tokom evaluacije projekata, osiguravajući da prije pokretanja postupka nabavke za svaki kapitalni projekat ima dovoljno sredstava za realizaciju projekata.
Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

Pitanje A3 – Slabosti u upravljanju projektima preko elektronske platforme za e-nabavke

Nalaz Uredba br. 001/2022 o javnim nabavkama, član 70.24 tačka (f) predviđa da menadžeri ugovora „Osiguraju da se svi registri o upravljanju ugovorima pripremaju, čuvaju i arhiviraju u modulu za upravljanje ugovorima u elektronskom sistemu nabavki.

Iz sprovedenih testova, ustanovljeno je da u šest (6) slučajeva upravljanje ugovorima i procena učinka izvođača nije održavana i arhivirana putem elektronskog sistema javnih nabavki (e-nabavke), kao:

- „Izgradnja trga i ulice Ibrahima Mazrekua u gradu Mališevo“ u iznosu od 2,659,844€;
- „Izgradnja trga zajedno sa podvožnjacima i podzemnim parkingom u gradu Mališevo“ u iznosu od 8,277,887€;
- „Izgradnja ulice Habib Berisha, Mulla Sejdiu i uređenje prizemlja Habibove sportske sale Zogaj u Mališevu“ u iznosu od 1,369,527€;
- „Obnova i letnje-zimsko održavanje puteva i reka na celoj teritoriji opštine Mališevo“ po jediničnoj ceni od 1,102€;
- „Izgradnja objekta osnovne škole i sale za fizičko vaspitanje u selu Turjaka u iznosu od 991,730€; i
- „Izgradnja kanalizacije u selima opštine Mališevo“ u četiri parcele“ u vrednosti od 187,420€.

Ovo se desilo kao rezultat preskakanja korišćenja propisane procedure od strane nadležnih službenika.

Uticaj Neodržavanje i arhiviranje ugovora kroz sistem javnih nabavki može uticati na ne pravilno upravljanje ugovorima, kao i ne pružanje dovoljnih mogućnosti menadžmentu ili ovlašćenim korisnicima da u realnom vremenu dobiju informacije o napretku i upravljanju ugovorima.

Preporuka A3 Gradonačelnik treba da razmotri razloge za nekorišćenje sistema e-nabavki i da preduzme dodatne mere kontrole kako bi se obezbedilo da se upravljanje ugovorima održava i arhivira u elektronskom sistemu javnih nabavki.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

Pitanje A4 – Kašnjenje u zatvaranju avansa za službena putovanja

Nalaz Uredbom br. 06/2023 o naknadi službenih putovanja i troškova reprezentacije, članom 9 tačka 1 propisano je da: zahtev za naknadu i male troškove zajedno sa svim dokazima o finansijskim rashodima podnosi se nadležnoj jedinici za budžet i finansije u roku od petnaest (15) radnih dana, od dana završetka službenog putovanja. Takođe, član 10 tačka 4 predviđa da: u slučaju da funkcioner ne vrati iznos, biće obustavljen po sistemu plata.

U šest (6) slučajeva testiranih dati avansi za službena putovanja u iznosu od 5,503€ nisu zatvoreni u zakonskom roku od 15 dana po povratku sa službenog puta.

Ova situacija je nastala kao rezultat nepreduzimanja pravnih radnji od strane menadžmenta opštine prema službenicima korisnika za povraćaj sredstava.

Uticaj Neopravdanje putnih troškova u zakonskom roku i nezatvaranje avansa povećava rizik da je javni novac bude korišćen suprotno predviđenim ciljevima, važećim pravilima ili zloupotrebljen.

Preporuka A4 Gradonačelnik mora da obezbedi da svi avansi za službena putovanja budu opravdani, a nepotrošeni iznosi vraćeni u roku od 15 dana od povratka sa putovanja. U suprotnom, mora da obezbedi da se preduzmu pravne radnje protiv odgovornih lica koja nisu opravdala ili vratila primljena sredstva – avanse.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

Pitanje A5 - Namena sredstava i nalozi za kupovinu nisu u skladu sa finansijskim pravilima

Nalaz Pravilo br. 01/2013/MF o trošenju javnog novca, član 22 definiše korake koji se prvo moraju obraditi: namena sredstava, izdaje se nalog za kupovinu, a nakon primanja kupovine, sačinjava se izveštaj o prijemu, prima se faktura, i na kraju se uplata obrađuje iz Trezora.

Tokom testiranja identifikovali smo da je u 35 slučajeva za kapitalne investicije, u iznosu od 2,348,295€ iu sedam (7) slučajeva roba i usluga u iznosu od 186,757€, izvršena namena sredstava i nalozi za kupovinu nakon prijem robe ili usluga/radova i prijema fakture.

Do ove pojave došlo je zbog toga što nadležni službenici nisu sprovodili zakonska pravila o trošenju javnog novca, kao i zbog neispravnog planiranja tokova novca.

Uticaj

Ne primena odgovarajućih kontrolnih procedura tokom procesa plaćanja može uticati na to da opština ne ispunjava fakturisane obaveze na vreme, što utiče na povećanje neizmirenih obaveza, što će biti opterećenje za budžet za narednu godinu.

Preporuka A5

Gradonačelnik mora da obezbedi da se poštuju koraci definisani pravilima koja su na snazi u vezi sa realizacijom plaćanja, tako da se tokom procesa plaćanja prvo zalažu sredstva, zatim izdaje nalog za kupovinu i na kraju posao/usluga bude prihvaćen i izvrši uplata.
Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

Pitanje B3 - Plaćanje projekata iz budžeta drugih projekata

Nalaz

Zakon br. 08/L-193 Budžetska izdvajanja za 2023 godinu, član 16 tačka 11 određuje da; Promene u dodeljenim budžetskim iznosima za postojeće projekte kao rezultat transfera i/ili preraspodele, prikazane u tabeli 4.2., uključujući sopstvene prihode prenete, kao i registrovane u SIMFK, mora unapred da odobri Skupština opštine, Preraspodele moraju biti sprovedene u skladu sa procedurama i kriterijumima utvrđenim u UA MF ne. 05/2019 za postupke prenosa i preraspodele budžetskih izdvajanja.

U dva (2) slučaja za kapitalne projekte, opština je koristila sredstva od jednog projekta do drugog za koji ova sredstva nisu bila planirana. Takvi slučajevi su bili sledeći:

- Iz sredstava namenjenih za projekat „Obnova GCPM-a u selima: Belanica, Panorc i Drenoc“ plaćena je nabavka medicinske opreme u iznosu od 40,000€; I
- Iz sredstava namenjenih za projekat „Izgradnja sportske sale u SŠ“ Lasguš Poradecima je isplaćeno 19,999€ za projekat „Izgradnja obrazovnih objekata“.

Preraspodela budžetskih sredstava sa jednog kapitalnog projekta na drugi izvršena je bez saglasnosti Skupštine opštine.

Do toga je došlo zbog nefunkcionisanja unutrašnjih kontrola, sklapanja javnih ugovora bez dovoljnih sredstava za određene

projekte i trošenja sredstava u pojedinim projektima u slučaju izvršenja plaćanja sudskim odlukama.

Uticaj Korišćenje sredstava iz jednog projekta za plaćanje obaveza drugog projekta, zaobilazeći zakonske procedure, povećava rizik da odobreni projekti ne budu realizovani i ciljevi opštine neće biti ostvareni.

Preporuka B3 Gradonačelnik mora osigurati da se preduzmu potrebne radnje kako bi se odobreni projekti realizuju prema planu. Ukoliko postoji potreba za preraspodelom projektnih sredstava, to treba uraditi kroz procedure definisane preraspodelom u skladu sa Zakonom o budžetskim izdvajanjima.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

Pitanje B4 – Kašnjenja u plaćanju faktura

Nalaz Zakon br. 03 /L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima, član 39.1 propisuje da svaka važeća faktura i zahtev za plaćanje robe i usluga mora biti plaćena u roku od 30 kalendarskih dana nakon prijema fakture.

U tri (3) slučaja, fakture ukupne vrednosti od 82,738€ koje se odnose na dobra i usluge prikazane u GFI predstavljaju neplaćene fakture za više od 30 dana, sa zakašnjenjem od 85 dana do 178 dana.

Razlog neblagovremenog izmirivanja obaveza bilo je loše planiranje budžeta i pokretanje postupaka trošenja bez raspoloživih sredstava, kao i nedostatak komunikacije između nadležnih.

Uticaj Kao rezultat kašnjenja u plaćanju faktura, opština se može suočiti sa dodatnim troškovima kamata i novčanih kazni za prouzrokovana kašnjenja koje traže treća lica.

Preporuka B4 Gradonačelnik treba da poboljša upravljanje sredstvima kako bi osigurao da finansijske obaveze budu ispunjene na vreme i u roku od 30 dana, uključujući izradu detaljne analize budžeta kako bi se izbegla kašnjenja u plaćanju faktura.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

Pitanje B5 - Nedostatak izvršnog projekta u tehničkoj specifikaciji

Nalaz Član 28.10 ZJN-a zahteva da: Tehničke specifikacije za ugovore o radu moraju tačno da definišu prirodu i karakteristike izvođenja zahtevanih radova. Tehničke specifikacije moraju sadržati, kao suštinski deo, i izvršni projekat. Ugovorni autoritet je odgovoran za izradu Izvršnog projekta, koji mora biti priložen (takođe u

elektronskoj opremi) Tehničkim specifikacijama, koje su deo tenderskog dosijea. Nijednom ugovornom autoritetu nije dozvoljeno da izda tendersku dokumentaciju bez priloženog detaljnog opisa projekta.

U projektu „Uređenje parka u selu Miruša“, tender je raspisan bez uključivanja izvršnog projekta u tehničke specifikacije tenderskog dosijea. Vrednost ugovora je bila 298,125€.

Do ovoga je došlo zbog nefunkcionisanja unutrašnjih kontrola u planiranju i pokretanju pomenutog projekta.

Uticaj

Ovo može uticati na potrebu za izmenama, korekcijama i dodatnim radovima (aneks ugovora) tokom izvođenja radova na ovim projektima.

Preporuka B5

Gradonačelnik mora da pregleda kontrole uspostavljene u procesu planiranja i pokretanja investicionih projekata i da obezbedi da tokom pripreme tehničkih specifikacija za investicione projekte imaju pripremljen i izvršni projekat, i da isti prilože u tenderskom dosijeu u trenutku njenog objavljivanja.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

2.3 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.3.1 Kapitalna i nekapitalna imovina

Neto vrednost kapitalne imovine prikazane u GFI za 2023. godinu je 117,669,941€, ne-kapitalne imovine je 208,782€ i zaliha 39,237€.

Pitanje A6 - Logistika bez skladišta za snabdevanje

Nalaz Uredba br. 02/2013 - o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, član 8 stav 2 definiše da: Prijem nefinansijske imovine u magacinu mora se izvršiti na osnovu odgovarajuće potvrde o prijemu potpisane od strane Službenika za primanje/logistiku, nakon provere količine, vrednosti i kvaliteta koji se odnose na uslove ugovora ili narudžbenice.

Snabdevanje kancelarijskim materijalom se ne evidentira u magacinu, jer opština još nije rešila problem skladišta. Kancelarijski materijal je podeljen direktno od dobavljača do relevantnih direkcija po potrebi.

To se desilo zbog nespremnosti rukovodstva da reši problem skladišta.

Utica Nedostatak skladišta za prijem nefinansijske imovine i njihov direktan prijem i distribucija kog zahtevnih jedinica, povećao je rizik da se nefinansijska imovina ne kontroliše u skladu sa uslovima ugovora, kako u količini tako i u kvalitetu.

Preporuka A6 Gradonačelnik mora osigurati da se preduzmu konkretni koraci za pronalaženje rešenja za dodelu skladišta u koje se prima kancelarijski materijal i stavlja u skladište, evidentirajući njegov ulazak i izlazak. Ovo bi pomoglo službeniku za logistiku da evidentira prilive i odlive nefinansijske imovine tako što će voditi tačnu evidenciju o rezervama nefinansijske imovine opštine.
Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

Pitanje A7 – Nezatvaranje sledećih investicija i neuspeh u popisu imovine**Nalaz**

Uredba br. 02/2013 za upravljanje nefinansijskom imovinom, članom 11 stav 3 utvrđeno je da; Nakon završetka procesa ulaganja, kapitalna nefinansijska imovina biće klasifikovana kao nefinansijska imovina u upotrebi. Od trenutka kada je imovina spremna za upotrebu, takođe će se primenjivati amortizacija. Takođe, članom 19. ovog pravilnika utvrđeno je da: Komisija za popis nefinansijske imovine biće privremeni organ koji obrazuje glavni administrativni službenik budžetske organizacije.

- U okviru ekonomskog koda „32500 Sledeće investicije“ utvrdili smo da dva projekta koja su završena od 2018 godine u ukupnoj vrednosti od 56,343€ nisu zatvorena. Štaviše, amortizacija ovih sredstava se ne može izračunati, pošto se ona i dalje vode kao buduća ulaganja; i
- Gradonačelnik nije formirao popisnu komisiju za sprovođenje postupka popisa nefinansijske imovine.

Ovo se desilo usled nepostojanja dovoljnih internih kontrola nad upravljanjem nefinansijskom imovinom prethodnih godina, kao i nesprovođenje procesa popisa imovine u zakonskom roku povećava rizik od nedovoljnih informacija o stanju imovine. imovine koja je u vlasništvu opštine.

Uticaj

Neregistrovanje gotovih sredstava utiče na nejasnoću njihovog statusa i izveštavanja. Ovo dovodi do nedostataka i poteškoća u tačnoj proceni opštinske imovine, što otežava njihovo efikasno upravljanje. Isto tako, nepostojanje postupka popisa u zakonskom roku povećava rizik od nedovoljne informisanosti o stanju imovine.

Preporuka A7

Gradonačelnik mora da preduzme neophodne radnje u jačanju unutrašnjih kontrola za ispravku registra imovine, a posebno verifikacijom i ispravkom vrednosti imovine prema statutu „Sledeća ulaganja“ i ako je vek upotrebe sredstava definisan propisom i da je vrednost sredstava prikazana tačno. Isto tako, da obezbedi formiranje komisije da se proces popisa imovine sprovede na vreme pre izrade nacrtu GFI.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

2.3.2 Potraživanja

U godišnjim finansijskim izveštajima za 2023 godinu, opština je prikazala račune potraživanja u iznosu od 2,968,766€. Ovaj iznos se sastoji od 1,737,589€ poreza na imovinu, 1,040,829€ opštinske takse i 190,348€ neplaćene zakupnine za korišćenje javne imovine.

Pitanje B6 – Slabosti u upravljanju potraživanjima

Nalaz Zakon o porezu na nepokretnosti br. 06/L 005, član 23, utvrđuje da: Plaćanje poreskih obaveza i raspodela uplata stav 1, Za poresku godinu 2019 i naredne poreske godine, porez i novčana kazna, ako ih ima, plaćaju se u dve jednake rate, do 30. aprila i 30. septembra poreske godine.

Potraživanja za 2023. godinu su iznosila 2,968,766€, od čega je 1,737,589€ ili 59% za porez na imovinu. Opština je samo upozorila poreske obveznike na njihova kašnjenja, ali u naplati ovih dugova nije bilo rezultata. Dalje, opština nije preduzela nikakve druge radnje u vezi sa naplatom dugova.

Opština nije preduzela radnje za naplatu ovih dugova, s obzirom na zahtev za nesprovođenje mera kao što su obustava opštinskih usluga i predlog za izvršenje.

Uticaj Neplaćanje dugova za porez na imovinu je uglavnom posledica ekonomskog i socijalnog stanja građana opštine, dok je kod poreza na poslovanje posledica činjenice da ima mnogo neaktivnih preduzeća.

Preporuka B6 Gradonačelnik mora osigurati da se naplata L.A od poreza na imovinu vrši u skladu sa zahtevima i utvrđenim zakonskim metodama. Što se tiče L.A.-a od poreza na poslovanje i rente, trebalo bi ispitati sve moguće opcije, uspostavljajući politike i propise, pa čak i pravnim sredstvima kako bi se povećala efikasnost u naplati dugova.

Odgovor rukovodstva entiteta (slažu se).

3 Rezime informacija o planiranju i implementaciji budžeta

U ovom poglavlju dali smo sažetak informacija o izvorima budžetskih sredstava, utrošku sredstava i prikupljenim prihodima, po ekonomskim kategorijama. Ovo je ilustrovano kroz sledeće tabele i grafikone:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ⁵	2023 Troškovi	2022 Troškovi	2021 Troškovi
Izvori fondova	18,124,837	20,224,431	20,008,369	16,705,105	15,649,843
Grant Vlade – Budžet	16,966,234	18,179,050	17,967,299	14,942,625	14,837,535
Finansiranje putem zaduživanja	0	0	0	92,883	22,824
Prenete iz prethodne godine	0	286,374	285,526	640,071	0
Sopstveni prihodi	1,158,603	1,757,866	1,755,544	1,029,526	789,484
Unutrašnje donacije	0	508	0	0	0
Spoljne donacije	0	632	0	0	0

Završni budžet je veći od početnog budžeta za 2,099,594€, ovo povećanje je rezultat ušteda od vladinog granta na osnovu odluke Vlade za 1,212,816€, prenosa prihoda iz prethodne godine 286,374€ i koristi sredstava od unutrašnji donatori 508 € i spoljnih 632€.

Opština je u 2023. godini potrošila 99% završnog budžeta ili 20,008,369€, sa realizacijom sličnom prošlogodišnjoj (2022. – 99%). Realizacija budžeta je na zadovoljavajućem nivou, a objašnjenja za sadašnje stanje su data u nastavku.

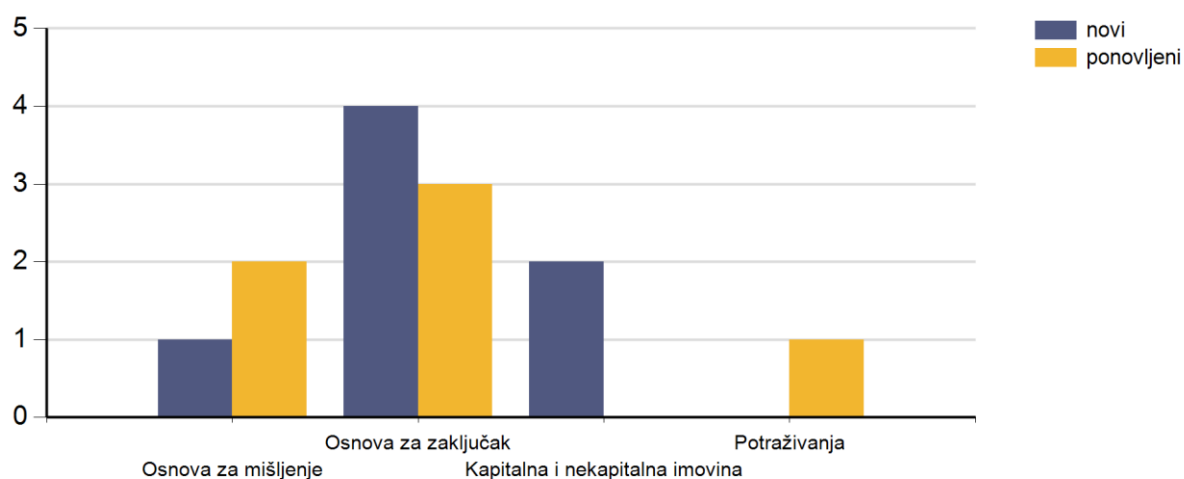
Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2023 Troškovi	2022 Troškovi	2021 Troškovi
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	18,124,837	20,224,431	20,008,369	16,705,105	15,649,843
Plate i Dnevnice	9,399,931	10,612,764	10,610,631	9,033,233	9,281,513
Roba i Usluge	2,035,160	2,070,857	2,045,641	1,820,119	1,491,514
Komunalije	655,000	655,000	514,406	452,575	447,985
Subvencije i Transferi	700,000	700,835	699,266	496,864	458,829
Kapitalne Investicije	5,334,746	6,184,975	6,138,425	4,902,314	3,970,002
Rezerve	230,000	230,000	0	0	0

Objašnjenja za promene u budžetskim kategorijama su data u nastavku:

- Završni budžet sa početnim budžetom kategorije plata i dnevnica povećan je za 1,212,833€ iz dodatnog granta Vlade kao rezultat primene novog Zakona o platama i isplata iz sudskih odluka;
- Završni budžet u kategoriji roba i usluga je povećan za 2,045,641€ ili je potrošeno 99% budžeta, dok opštinski troškovi čine 79% završnog budžeta;
- Završni budžet za subvencije i transfere u odnosu na početni budžet je povećan za 835€, dok je realizacija bila 100% završnog budžeta;
- Završni budžet u kategoriji kapitalnih investicija u odnosu na početni budžet je povećan za 850,229€. Troškovi kapitalnih investicija za 39 projekata iznose 6,138,425€ ili je potrošeno 99% budžeta. Isplata od 99,694€ na ime sudskih odluka doprinela je povećanju kapitalnih investicija; i

Kao rezultat pandemijske situacije sa COVID-19, opština Mališevo je potrošila 7,523€, od čega su isplaćene plate i dnevnice u zdravstvenom sektoru.

Grafikon 1. Vrsta nalaza po ekonomskim kategorijama⁴

Planirani poreski i neporeski prihodi za 2023. godinu iznosili su 1,757,866€, dok je ostvareno 1,589,969€ ili 167,897€ manje od planiranog. Oni se odnose na prihode od poreza na imovinu, prihode od građevinskih dozvola, ekološke dozvole, administrativne takse, participacije, prihode od zakupnine itd.

Takođe, u 2023. godini, opština Mališevo je imala koristi od saobraćajnih kazni i sudskih taksi u iznosu od 357,668€. Ovi prihodi nisu uključeni u donju tabelu jer ih planira i realizuje Ministarstvo unutrašnjih poslova, dok se opštini dodeljuju za troškove.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2023 Prijemi	2022 Prijemi	2021 Prijemi
Ukupno prihodi	1,158,603	1,757,866	1,589,969	916,122	911,454
Poreski prihodi	755,323	875,323	638,815	370,414	374,471
Neporeski prihodi	403,280	882,543	949,377	540,917	533,004
Ostali prihodi	0	0	1,777	4,791	3,980

4 Napredak u implementaciji preporuka

Izveštaj revizije za GFI za 2022. godinu za opštinu Mališevo. rezultirao je sa osam (8) glavnih preporuka. Opština je pripremila Akcioni plan gde je predstavljeno kako će sprovesti date preporuke. Izveštaj revizije za 2022. godinu kao i akcioni plan za adresiranje preporuka je razmatran u Skupštini opštine Mališevo.

Do kraja naše revizije 2023. godine, dve preporuke su sprovedene, dok šest (6) preporuka nije adresirano, kao što je prikazano na grafikonu 2. Za potpuniji opis preporuka i načina na koji su adresirane, pogledajte Tabelu preporuka br. 4.

Tabela 4 Rezime preporuka iz prethodne godine

Br.	Oblast revizije	Preporuke za 2022. godinu	Preduzete akcije	Status
1.	Osnova za zaključak	Gradonačelnik mora da pregleda kontrole uspostavljena u procesu planiranja i pokretanja investicionih projekata i da se projektuje tokom pripreme tehničke specifikacije za investicione projekte ima pripremljen izvršni projekat, i da isti priloži tenderskom dosijeu u tumpulne. njegovo objavljivanje.	Nisu preduzete potrebne radnje.	Implementacija nije počela
2.	Roba i usluga	Gradonačelnik mora da obezbedi da se planiranje troškova budžeta vrši prema odgovarajućim kategorijama i da se uplate registruju u relevantnim ekonomskim kodovima u skladu sa računovodstvenim planom odobrenim od Trezora.	Nisu preduzete potrebne radnje.	Implementacija nije počela
3.	Kapitalne investicije	Gradonačelnik mora da obezbedi da prilikom izrade tehničkih specifikacija za rad jedinica koja je tražila mora da definiše i standard kvaliteta za materijale potrebne za realizaciju tog projekta.	Preduzete su neophodne radnje.	Implementirano

4.	Kapitalne investicije	Gradonačelnik mora da obezbedi da se tokom izvršenja isplata za kapitalne investicije za sve slučajeve poštuju iznosi i šifre relevantnog projekta kako su odobrene u zakonu o budžetskim izdvajanjima, a ako postoji potreba da se izmene iznosi ili projekti, onda potrebno je prethodno odobrenje Skupštine opštine.	Nisu preduzete potrebne radnje.	Implementacija nije počela
5.	Zajednička pitanja za određene ekonomske kategorije	Gradonačelnik mora da obezbedi da se ugovori prilikom potpisivanja objave u e-nabavkama, kako bi se omogućio pristup svim zainteresovanim licima u skladu sa relevantnim propisom.	Preduzete su neophodne radnje.	Implementirano
6.	Imovine	Gradonačelnik mora da preduzme neophodne radnje za jačanje unutrašnjih kontrola za ispravku registra imovine, a posebno verifikacijom i ispravkom vrednosti imovine sa statutom „Kontinuiranih ulaganja“ i ako je korisni vek trajanja imovine propisanim i da je vrednost imovine prikazana tačno. Isto tako, sva imovina ispod 1.000 evra treba da bude registrovana u sistemu „e-imovina“.	Nisu preduzete potrebne radnje.	Implementacija nije počela
7.	Potraživanja	Gradonačelnik mora osigurati da se naplata LLA od poreza na imovinu vrši u skladu sa zahtjevima i utvrđenim zakonskim metodama. Što se tiče L.A.-a od poslovnih poreza i zakupnina, trebalo bi ispitati sve moguće opcije, uspostavljajući politike i propise, pa čak i pravnim sredstvima kako bi se povećala efikasnost u naplati dugova.	Nisu preduzete potrebne radnje.	Implementacija nije počela
8.	Neizmirene obaveze	Gradonačelnik mora da obezbedi bolje planiranje raspodele i opredeljenja sredstava kao i pokretanje postupaka trošenja koji će se sprovoditi samo kada sredstva budu raspoloživa, kako bi se otklonila kašnjenja u plaćanju faktura ili izbegle eventualne tužbe privrednih subjekata. operateri .	Nisu preduzete potrebne radnje.	Implementacija nije počela

Vlora Spanca, Generalna revizorka

Agron Feti, Pomoćnik Generalnog Revizora

Ramadan Gashi, Direktorka revizije

Florim Maliqi, Vođa tima

Luljeta Morina, Član tima

Edon Kabashi, Član tima

Dodatak I: Pismo potvrde

Komuna Malishevë

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2023 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën e Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të **KK-Malishevës** për vitin 2023 (në tekstin e mëtejshëm “Raporti”);
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit;
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t’ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Z. Ekrem Kastrati, Kryetar i Komunes së Malishevës

Data: 24.06.2024

Dodatak II: Objašnjena različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR-a i drugi delovi izveštaja revizije

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁶ treba da sadrži mišljenje o finansijskim izveštajima, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima⁷, rezultirajući zaključkom o usklađenosti.

Da bi se došlo do zaključka da je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili rasprostranjeno, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju ili ne sadrže materijalno značajne pogrešne prikaze ili diseminaciju, ili takve moguće, pretpostavljene u slučaj ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja stavke u finansijskim izveštajima i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koji su potrebni da bi ta stavka bila u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati greškom ili obmanom.

(odlomak od MSVIR 200)

Oblik mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše kada se ne otkriju pogrešna prikazivanja ili neusklađenosti; kada se otkriju pogrešna prikazivanja ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajednički, ali koja nisu jednaka ili prelaze nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada pogrešno (a) iskazivanje (a) i / ili neusklađenosti otkrivene u okviru date klase transakcija nije jednako ili premašuje nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja delokruga ili kada ograničenje delokruga ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili neusklađenosti.

Ograničenje delokruga nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno pogrešne prikazivanja.

Revizor treba da izrazi jedno **ne-modifikovano mišljenje** revizije ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom..

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja ili neusklađenosti.

Modifikovano mišljenje revizije može biti:

- kvalifikovano mišljenje,
- protivno mišljenje; i
- odricanje od mišljenja

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajednički, jednaka ili premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada je pogrešno prikazivanje i / ili neusklađenost otkriveno u okviru date klase transakcija jednako ili premašuje niži nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako postoji ograničenje delokruga, što možda neće dovesti do izbegavanja materijalno pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, bilo pojedinačno ili zajednički, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini; ili kada pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja otkrivena unutar date klase transakcija daleko premašuju nivo materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“rasprostranjeno” je termin koji se koristi, u kontekstu pogrešnih prikazivanja i / ili neusklađenosti, da bi se opisali efekti pogrešnih prikazivanja i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje; ili potencijalnih efekata na finansijske izveštaje pogrešnih prikazivanja i / ili nepoštovanja zakona, ako postoje, koji se ne otkrivaju zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljnih odgovarajućih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti na finansijske izveštaje su oni koji prema mišljenju revizora:

- a) nisu ograničeni na određene stavke, račune ili stavke finansijskih izveštaja;
- b) ali ako su ograničeni kao takvi, oni predstavljaju ili mogu predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U pogledu obelodanjivanja, neophodno je da korisnici razumeju finansijske izveštaje.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada je ograničenje delokruga, tj. kada je nemogućnost pružanja dovoljnih odgovarajućih revizorskih dokaza materijalne i rasprostranjene.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima – poštovanje svih relevantnih zakona, pravila, propisa, standarda i dobre prakse u javnom sektoru
- ² Ostali izveštaji su zahtev člana 8 Uredbe 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju
- ³ Kolektivno se naziva poštovanje vlasti
- ⁴ Pitanje A i Preporuka A - znači nova pitanja i preporuke
Pitanje B i Preporuka B - znači ponovljena pitanja i preporuke
Pitanje C i Preporuka C- znači delimično ponovljena pitanja i preporuke.
- ⁵ Konačni budžet – budžet odobren od strane Skupštine, a zatim usklađen od strane Ministarstva finansija
- ⁶ Finansijski izveštaji u javnom sektoru takođe uključuju izveštaj(e) o izvršenju budžeta
- ⁷ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.